

איפה האנא

כבר שבועיים שנהג המגזית דוד כנפו מאשרוד מתקשה להירגע ממאורעות השובק שבו נקרא להסיע זוג חרדי צעיר לבית החולים. בתוך דקות, כצומת אשדוד, כרעה האישה ללדת. תאומים. כנפו הפך לגיבור היום, כשתיאר בטלוויזיה איך עצר את המגזית בצד הדרך, כרע מול האישה בלי שום ידע מוקדם, ויילד אותה לפי ההוראות שקיבל ממקורנית מד"א בדיבורית.

איכשהו, דווקא בשיא, נעלם הבעל מן הסיפור. כן, הוא שהועיק את האמבולנס, הוא ששווח עם המוקה. אבל איפה היה ברגע המכריע עצמו? איך זה שדווקא הנהג הזה, החיי' לוני, הוא שוכה במצות פיקוח נפש? כנפו, בטלוויזיה, מי' למל שמהו על כך ש"םם הרי חרדים", והבעל הרי אסור לו, ככה, להיות בלידה.

אל תרוץ את חברך עד שגיעו למקומו. לך תרע עם איזו סערת רגשות משתקת התמודד החרדי הצעיר שם בצומת, עם אל בלי קשר לאיסור המקובל בחוגו להשתתף בתהליך ("שמא יכוא להסתכל במקומות המכוסים"). אבל איכשהו, תודו, הסיפור כולו מוכיז את ההגדרה הקלאסית, ההלכ'ית, לחסיד שוטה.

מיהו חסיד שוטה, שואלת הגמרא במסכת סוטה, ומשי' בה מיד – כגון שטובעת אישה בנהר ואומי: אין זו דרך ארץ להסתכל בה וחלילה לבוא לידי הרהור) ולהצילנה. התלמוד הירושלמי אף מוסיף דוגמה משלו – הרואה תינוק מבעבע בנהר ואומר: אהלויץ תפילו קודם שאכנס למים. עד שחל' צן, טבע התינוק.

ללמדך, שחסידים שוטים הם לא המצאה של העת הח'רשת, והחשיבה הרדיג'מטית הערוב היוצרות

בין עיקר לטפול, בין חשוב לטולי, בין שגי'רה לחירום – הם אולי צרה צרורה של כל חב'רה בכלל, אבל של חב'רה דתית כפרט. ובי' מיוחד ברגעי לחץ.

העולם הרתי מו'עד לליפל בפחים כא'לה, כמיוחד מועדים אלה החיים בשולוי – אלה שקולטים בקלות את האיסורים והגד'רים והפתחים, אבל לא את הניואנסים. כך למ'היה שנובעת מזה

של תתקשו למצוא השנה גננים בגינות הנוי הבודדות בבני

ברק, אף שבשנת שמיטה – גם בשנת הברודים – עבורות תח'זקה רבות מותרות ואף מתחייבות, הבודדים שמוזמנים לע'י בודה וזכים למטר של כדורים.

כך למשל נמשכת כבר שנים הנהירה הלילית המטור'ללת אל ספקיקבורו של יוסף הצדיק שבכם, מול חוסר האונים הצח'לי. וכך, לפני כמה חודשים נדהמו חובשי מד"א שהוועקו (שבבת) לחלץ חסיד ברסלב מתבורה, שנפל לבור ביעד טי' מוך לרמת בית שמש. השוטה הפציע לא הסכים לקבל טי' פול עד שצוות החילוץ ידקלם איתו "ג' נתמ נתמן מאומן". הם דיקלמו, אלא מה.

בכל מה שנוגע לחיי' הספרות ההלכתית עניפה ומפורטת. מה מפורטת? אדירה, אינסופית. כמו נהג, כמו ים. האחריות לחלץ הנבנה מרדיך הפעלה גמיש פרקטי לחיים, גם לחייהם של גדר ההפרדה מול הפלסטינים – וב'כל כל הכבוד להלכות הפסוקות, מי שמילא כרסו בש"ס ופו' סקים יודע שלשלב הישיל, למוסר הבסיסי, יש מקום מכריע בעולם ההלכה. במיוחד ברגעי עומת ערכים.

האם ברח אבי התאומים מאשרוד מן המערכה? האם ניצל את תושייתו של ה"גוי של שבת" התרוץ שפיתור עבורו את הילימה? ברמה הפרטית זו אנקדוטה, אבל ברמה הציבורית – כשנוכחים ברפוס החוור של ההתנגדות החרדית בסוגייה כמו השירות בצה"ל, אפילו שירות לאומי, או מעורבות יצר'נית בשוק הכלכלי – קשה שלא לקשר בין הדברים. יהודים, בואו, הצילו, היעירה בווערת. ואנני? אני אתפלל עבורכם. ■

לפני שנים הרבה, בווישנגטון, המתנתי יחד עם עשרות אורחים אמריקאים ואורחים זרים למעליות במלון "גראנר". לפתע נשמעו פקו' דות נוקשות "לוזו", "לוזו, בבקשה", והאנשים פינו דרך אל המעבר שנפתח גררו אנשי השי'רות החשאי גברת שיכורה כלוט, והכניסו אותה למעלית. איש לא נכנס אחריהם למעלית.

אייאפשר היה לטעות בוהותה של הגברת: זו הייתה כטי פורד, אשתו של שגיאי ארצות-הב'רית לשעבר, ג'ראלד פורד. וריוו עין בניינו הס' פיקו להבחין, בטרים נסגרו ודלתות המעלית, כי גברת פורד נשמטה מידי אנשי השירות הח'ראי ונפלה על הרצפה ככובת סמרטוטים.

במעלית הבאה עלו אמריקאים רבים. איש לא הוציא הגה. איש לא הדליף, איש למחרת לא אמר מילה. לא היה שום פרסום. נראה כי נכמי רו רחמיים על אשת נביאל שנעבה להכבדיל אלף אלפי הבדלות, ודימן לי לפ'ני ימים אחרים לארת לארוחת בוקר את דן חלוץ. האיש היה, כזכור, לוחם מהמעלה הרא'י שונה ומפקד חיל האוויר. תרומותו לביטחון המ'דינה, לפחות עד תפקידו האחרון כרמטכ"ל, לא שניה במחלוקת.

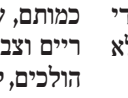
והנה, שעה אחרי, בטלפון סלולרי, שאל אותי מיהו שראה אותנו בין הקפה לסנדוויץ'?

איך אתה עוד יושב איתו? והמילים שלו היו

איתן הבר • שנאה נפלאה

כמה רוע, רוע, רוע

יותר חריפות. אני מתבייש לפרסם אותן וכירי למנוע אי גבנות: האיש לא מכיר את חלוץ, ולא החליף עימו מילה). היו ושנם בישראל שני אנשים – עמיר פרץ ורן המדינה על כנס: פרץ, איש איכותי, לוחם של ממש בתחום החברתי; עשה כמעט רק טוב למאות אלפי אורחים, אולי מיליונים. הוא סיפס ועלה מכלום למשרה השנייה הכי רמה במדינה, ותרם את זמנו וכישוריו למען הציבור בודאי שגם עשה טעויות בדרך, אבל בסך הכל הוא, כמו שאמרנו פעם, "גבר לעניין".

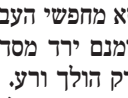
על חלוץ אמרנו כבר כמעט כל מה שאפ'שר לומו: איש איכות. אייאפשר להגיע ביי'שראל למרשת הרמטכ"ל רק בשל קירבה אל מקבלי ההחלטות.

השניים טעו במלחמת לבנון השנייה, ואין צר רך להכביר מילים בעניין. כל אחד מהם עשה את הטעויות שלו בנפרד – וביחה אבל אף אחד מהם לא התכוון לעשות רע. איש לא בא אליהם טע'י נה שלא הפעילו את מיטב שיקול דעתם. הבעיה הייתה שהפעילו שיקול דעת מוטעה, והיוו ביני'נו גם מי שישתמשו בהגדרות יותר חמורות.

ובכל זאת, למי ששעה, מדובר בישראלים טובים. מדובר באנשים ששילמו את מלוא המ'י חיר על טעויותיהם, והלכו הביתה. לאנשים

גיאי בכור • לסגור ולהגביה

סכנה ושמה "גבולות שלום"

תוכנה זו מעלה שאלה מעניינת: האם יש ראל תוכל להתקיים כמדינה יהודית מבוצב של שלום וגבולות נתחומים קשה לי להאמין. עד היום לא הושלמה הגדר' מול הפלסטי'ינים. לא נתינו באמת מהקמתה, שכן תמיד היא הייתה פרובה באזור זה או אחר. עכשיו התבשר רנו שהגדר לא תושלם, שכן התקציב הממשלתי קוצץ. זה נורא, שכן כבר היום פלסטינים רבים מהגרים לישראל, תוך עקיפת הגדה בישי'ראל, וזאת יודעת המשטרה היטב, מצויים עש'רות אלפי שב'חים פלסטינים, כאילו לא הייתה אינתיפאדה מעולם וכאילו חורנו עשר שנים אחרה.

מה הטעם בהקמת הגדר אם לא משלימים אותה? אין זו רק שאלה ביטחונית, זו שאלה כל'כלית ודמוגרפית. זו שאלת שרירותה של החב'רה היהודית בישראל.

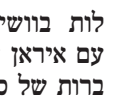
בררם מתוח בנינו לבין מצרים "גבול שלום" מאיים נוסף, פרוך כמעט לחלוטין. נוסף וחומרי כבלה, סמים, זנות והגירה כמעט חופ'י

דעות אחרונות

אפרים הלוי • רצח בניזר בוטו

פקיסטן זה כאן

הפתרונות הנרקחים בארה"ב לבעיותיהן של מדינות רחוקות, ובמיוחד מוסלמיות, נכשלים בה אחר זה • כדאי לנו לעיין מחדש גם במדיניות הנוכחית מול החמאס

ישראל לאפשר לחמאס להשתתף בבחירות הכ'לליות ברשות הפלסטינית בראשית 2006. ניצ' שוקימה ובמסרים ששיגרה מאו שובה לפקיסטן. היא גם הצביעה על מי שעתיד להיות אחראי לר'צה: הנשיא מושארף. חוותה של ראש ממשלת פקיסטן לשעבר לא"עו עלידי הממשל האמריקאי, שהחליט כי המה'י לך הוה הוא התרופה הנכונה לחולייה של המ'דינה, שנקלעה לרצף משברים פנימיים, תחוק'י תיים ואחרים.

הכישלון האמריקאי הוה הוא השלישי מסוגו בשנים האחרונות. בתום מלחמת עיראק והפלת סדאם חוסיין ביקשה ארצות הברית לכונן סדר חדש בעיראק, ולתת כידי הרוב השיעי שליטה אפקטיבית על המדינה בשיתוף המיעוט הכור'די. למיעוט הסוני, ששלט בה עד אז, הוקצה מקום משני בשלטון.

בוירת פקיסטן ובוירת אפגניסטן, הצמדו לה, יש משקל מיוחד לאיראן. לארה"ב ולאיראן אינט'רסים קרובים מאוד בשתי הוירות הללו, והן עתי'דות להרק את שיתוף הפעולה ביניהן, כדי למ'י הקצה בעיראק, כאשר נוכחה בטעותה, יש לקוות מאס בשל לשביתת נשק ארוכת טווח, אולי כדאי לנכות את האופציה הזו, לפני שממשיכים בנתיב המוכחי של מלחמה ללא תנאי.

הרצח של בניזר בוטו ממחיש שפתרונות הני'רקחים בארה"ב לבעיותיהן של מדינות רחוקות, ובמיוחד מוסלמיות, נכשלים בה אחר זה. לא נר'תר זמן רב לשינוי כיוון כלפי עוזה. האתגר מונח לפתחנו – כאן ועכשיו. האיץ זה הנושא הראשון שצריך לעמוד בראש סדר היום של הנשיא בוש בתקופה הקרובה יתגברו מן הסתם הקו'

60 לישראל ||| השנה הראשונה

14 מאי 1948, ארבע אחי הצהריים. המונים חוגגים מול מוזיאון תל־אביב בשדות רוטשילד, כאשר מועצת העם מנוכסת בפנים, בודן גוריון קורא: "אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל".

איום גדול. ■

ישראל רובינשטיין
• שביתת המרצים

דוגה אחת קדימה

זוכמת חיים נרושה קובעת: "שביתות מסתיימות". לפעמים הן נגמרות בפשרה. העובדים רושים העלאה של 30%, המעסיקים מוכנים להעלאה של 5%, ומסכי'מים על איזה מספר באמצע. שביתות שבחן שני הצ'דים מתבצרים בעמדותיהם במשך חודשים ארוכים נטות להסתיים עם המצאה של "פטנט" ממימד אחר לרזוגמא, שביתת המרצים הגרולה של 1994 הסתיימה, בין השאר, בתוספות שכר שהותנו בעמידה בקריט'יונים של עשייה אקדמית. בפועל היה מדובר בת'ר ספת שכר שהוענקה כמעט לכל המרצים, אבל העמי'ה על המערכת האקדמית בירוקרטיה מטופשת ופתי'חה למראות.

במצואות הישראלית יש חשיבות להמצאת פטנ'טים שכאלה גם מפאת החשש שהעלאת שכר במגו'ר אחד, מוצרקות ככל שתהיה, תגרור תביעות רומות ממ' גורים אחרים. העלאות שכר עקומות הן בררך פלא אמ'יצני לעקוף את ההגמרות של טבלאות השכר במקצ'ר עות שונים. סכיר שגם שביתת המרצים חסתיים במ'י צאת סידור מקורי, אבל כדאי שהסידור הוה יהיה לא רק מתחכם אלא גם בנון. שהו' אישר את המערכת האק'דמית ולא יתקע לה עו נוספת.

בסולם השכר במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל יש ארבע דרגות: מרצה, מרצה בכיר, פרופסור חבר ופרופ'סור מן המניין. הקידום לדרגת מרצה בכיר מלווה ברך'ך כלל בנתון קבועות, וכל העלאה בדרגה כרוכה בפרוצ'ור רה ארוכה, המחיש גם את המועמד וגם את המערכת.

בישראל יש לדרגות גם ביטוי חיצוני מגוחך: התואר "פרופסור" מוגמד רק לשתי הדרגות העליונות. לעי'ן תת השיטה הגבוהה כאן, בשיטה האמ'יריקאית יש רק שלוש דרגות: פרו'פסור נלווה, פרופ'סור חבר ופרופסור מלא.

מעבר מהשיטה הישראלית לשי'טת שלוש הדר'

גות עשוי לסייע לסיים שביתת המרצים, והוא יכול להיעשות כן־לילה, על־ידי ביטול דרגת המרצה (והק'פצת כל המרצים והמרצים הבכירים בדרגה אחת).

קביעת דרגת המרצה הבכיר כדרגת הפתיחה לא רק תשפר את שכר המרצים הצעירים, אלא תפטור אותם מקטע מיותר אחר ברבכת הקידומים ששמה "סיוט". היא גם תחסוך מהמערכת האקדמית את המשאבים המכו'ר בוים בשל עורף תהליכי ההערכה: ועדות, דו"חות, אינ'טריגות, תחזויות יתה.

מדובר אם כן בפשרה, שיהיה בה תיקון קטן של שכר הפרופסורים הבכירים ושופור גדול בשכרם של חב'ירי הסגל הצעירים. והשינוי הוה מתיישב עם ההכרה שעלינו לעשות יותר לקליטתם של מרענים צעירים אלה האנשים שעבורם פערי השכר בין חו"ל לישראל הם המשמעותיים ביותר. זו האוכלוסייה הנמצאת בשלב בניית המשפחה ובשי'א הוצאות המחיה.

העמדה הכלכלית המסורתית לא אודהת צמצום פערי שכר. רוחות השוק מטיפות לפערים גדולים, שא' מורים להמריץ להצטיינות אקדמית. אני מעזי לומר, שעמדה זו נובעת מאי הכרה של העולם האקדמי בכלל, והישראלי בפרט. העבודה האקדמית היא ררך חיים ולא סתם פרנסה. חוקרים לא מותבים עבודות מחקר (טובות) מתוך ציפיה לתמורה כספית. ומכל מקום, הפרופסור המצטיין צפוי לתמורות בדמות הכרה מקצועית בינ'י לאומית ותוספות שכר ממקורות חיצוניים, תמורות שהן ממד'ר גדול אחר מזה של תיקוני השכר שעל הפרק.

אינני יודע אם ההצעה הוה קבילה על המרצים ועל הממשלה. קבלתה כרוכה בויתור חלקי של הפרופסור רים הבכירים על מה שהם רואים כשחייתם שכרם, ונכיר'נות של הממשלה להפנות מקורות ולא רק מילים לכ'י לימת "בריחת המוחות".

אני מרשה לעצמי להטייל את ההצעה לחלל המ'י שא ומתן לא רק מכיוון שהיא אמצעי לסימום של המ'י שכר הסרגי בהשכלה הגבוהה, אלא משום שהיא צעד פשוט בכיוון של מערכת השכלה גבוהה צעירה וטר'י בה יותר. ■

^[1] © כל הזכויות שמורות ל"ידיעות אחרונות בע"מ

^[2] אין להתחיל, להפסיק, לשכפל, לנחם, לנחמן, לאמון במאמר מידע, לשדר ברוץ כלשהי

^[3] (בתנאי פרנסה או מבזיה אחרת) – ונכח אמצעי אלטרנטיבי, אופטי, מכני או אחר – חלק

^[4] לשהה של העיתון (ולבות סקסט, איריים, צילמים, תמונות, פופים, ציוריות) הן גורסה

^[5] בטכס סמפוריאלי וכן ברבים ממוצאים, לרבות באמצעות הקבלה והקולה, ללא אישור מפורש

^[6] בכתב ממוצאים אחר, ידועת אחרונות בע"מ